

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: O. Parfeni
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Vascan, Vl. Clima, E. Palanciuc

DECIZIE

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Motornîi Eugen,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Antoniuc Nicolai
împotriva lui Motornîi Eugen cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, prin care a
fost respinsă cererea apelantului Motornîi Eugen privind scutirea de la plata taxei
de stat pentru depunerea cererii de apel și împotriva încheierii Curții de Apel
Chișinău din 27 septembrie 2017, prin care a fost prelungit apelantului Motornîi
Eugen termenul pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru
depunerea apelului.

constată:

La 17 noiembrie 2016, Antoniuc Nicolai a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Motornîi Eugen cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 20 noiembrie 2013, i-a
împrumutat lui Motornîi Eugen suma de 7800 euro pînă la data de 20 iunie 2014,
ultimul semnînd în acest sens o recipisă.

Sușine că pîrîtul nu i-a restituit datoria, iar la numeroasele adresări către
pîrît de a-i restitui suma împrumutată, acesta refuză să o achite.

Menționează la fel, că deoarece Motornîi Eugen nu a achitat în termenul
stabilit datoria, din contul acestuia urmează să fie încasată și o dobîndă de 5%
lunar pentru nerestituirea împrumutului în termen.

Reclamantul Antoniuc Nicolai solicită încasarea de la Motornîi Eugen a
împrumutului în sumă de 7800 euro.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Buiucani) din 30 ianuarie 2017,
acțiunea depusă de Antoniuc Nicolai împotriva lui Motornîi Eugen cu privire la
încasarea datoriei a fost admisă. S-a încasat de la Motornîi Eugen în beneficiul lui
Antoniuc Nicolai datoria în sumă de 7800 euro și taxa de stat în sumă de 5043 lei.

La 28 februarie 2017, Motornîi Eugen a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chişinău (sediul Buiucani) din 30 ianuarie 2017 (f.d. 27-29).

De asemenea, odată cu depunerea apelului nemotivat, Motornîi Eugen a achitat taxa de stat în mărime de 270 lei (f.d. 32).

La 29 mai 2017, Motornîi Eugen a depus cerere de apel motivată, solicitînd totodată acceptarea achitării taxei de stat în sumă de 270 lei (f.d. 49-56).

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 07 iunie 2017, a fost respinsă cererea apelantului Motornîi Eugen privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Motornîi Eugen cu acordarea unui termen suplimentar pînă la data de 27 septembrie 2017 ora 11.00 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3242 lei (f.d. 67-71).

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 27 septembrie 2017, a fost prelungit apelantului Motornîi Eugen termenul pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru depunerea apelului în mărime de 3242 lei, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Motornîi Eugen cu acordarea termenului suplimentar pînă la şedinţa de judecată din data de 25 octombrie 2017 ora 11:00 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru depunerea apelului.

La 17 octombrie 2017, Motornîi Eugen a declarat recurs împotriva încheierilor Curţii de Apel Chişinău din 07 iunie 2017 și 27 septembrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierilor recurate cu soluţionarea prin decizie a problemei în fond.

Recurentul Motornîi Eugen, în motivarea recursului a menţionat că instanţa de apel neîntemeiat a dispus încasarea integrală a taxei de stat în lipsa posibilităţilor financiare în acest sens.

Consideră că astfel, i s-a îngădit accesul liber la justiţie, contrar prevederilor art. 6 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăţilor Fundamentale.

La fel, invocă faptul că instanţa de apel în încheierile recurate, nu și-a motivat poziţia și anume în privinţa examinării posibilităţilor materiale ale apelantului de a achita integral taxa de stat.

Prin urmare, reiterează că încheierile recurate au fost adoptate cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

La 01 noiembrie 2017, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului, cu înştiinţarea despre posibilitatea depunerii referinţei.

La 01 decembrie 2017, Antonciuc Nicolai a depus referinţă la recursul declarat de Motornîi Eugen, solicitînd respingerea recursului și menţinerea încheierilor Curţii de Apel Chişinău din 07 iunie 2017 și 27 septembrie 2017.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierile instanţei de apel au fost pronunţate la 07 iunie 2017 și 27 septembrie 2017, însă date referitor la recepţionarea de către Motornîi Eugen a încheierilor menţionate, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanţa de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 octombrie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

S-a stabilit că, la 17 noiembrie 2016, Antoniu Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Motornî Eugen cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 30 ianuarie 2017, acțiunea depusă de Antoniu Nicolai împotriva lui Motornî Eugen cu privire la încasarea datoriei a fost admisă. S-a încasat de la Motornî Eugen în beneficiul lui Antoniu Mihail datoria în sumă de 7800 euro și taxa de stat în sumă de 5043 lei.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Invocînd ilegalitatea hotărârii primei instanțe, 28 februarie 2017, Motornî Eugen a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 30 ianuarie 2017 (f.d. 27-29).

Materialele cauzei atestă că, odată cu depunerea apelului nemotivat, Motornî Eugen a achitat taxa de stat în mărime de 270 lei (f.d. 32).

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, taxa constituie 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice. Iar, conform art. 3 alin. (1) lit. j) din aceeași Lege, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângerii), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Ulterior, la 29 mai 2017, Motornî Eugen a depus cerere de apel motivată, solicitînd totodată acceptarea achitării taxei de stat în sumă de 270 lei, invocînd faptul că este șomer, fără surse de existență (f.d. 49-56).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, a fost respinsă cererea apelantului Motornî Eugeniu privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de

Motornîi Eugen cu acordarea unui termen suplimentar pînă la data de 27 septembrie 2017 ora 11.00 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3242 lei (f.d. 67-71).

După cum urmează din materialele cauzei, la emiterea încheierii instanței de apel din 07 iunie 2017, Motornîi Eugen a fost prezent, însă în aceeași zi a solicitat eliberarea încheierii motivate (f.d. 73).

Astfel, în adresa lui Motornîi Eugen a fost expediată încheierea instanței de apel din 07 iunie 2017, însă aceasta nu a fost recepționată de recurent (f.d. 74-75).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2017, a fost prelungit apelantului Motornîi Eugen termenul pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru depunerea apelului în mărime de 3242 lei, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Motornîi Eugen cu acordarea termenului suplimentar pînă la ședința de judecată din data de 25 octombrie 2017 ora 11:00 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru depunerea apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că concluziile instanței de apel cu privire la respingerea cererii apelantului Motornîi Eugeniu privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, cu acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat sunt justificate.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Astfel, instanța de recurs reține că, în speță Motornîi Eugen, a invocat imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea apelului, fără prezentarea probelor pertinente și concludente în susținerea argumentelor sale.

În același context, instanța de apel întemeiat a statuat că demersul de scutire de la plata taxei de stat înaintat de Motornîi Eugen este motivat doar pe faptul că este șomer, fără surse de existență, însă ultimul, nu a prezentat probe pertinente și concludente în susținerea argumentelor sale, care ar fi confirmat imposibilitatea obiectivă a achitării taxei de stat, concluzionând despre faptul că acesta nu a respectat obligația legală care prevede expres că, partea care solicită scutirea de la plata taxei de stat, urmează să prezinte probe pertinente ce ar dovedi cu certitudine incapacitatea sa de plată.

Or, argumentele invocate de recurent cu privire la faptul că este în imposibilitate de a achita taxa de stat, pe motiv că nu dispune de mijloace financiare, fără a prezenta probe privind existența sau inexistența mijloace financiare sau alte înscrisuri care ar permite instanței de recurs să evalueze în ansamblu starea financiară a recurentului, urmează a fi considerate ca fiind declarative, nefiind însoțite de suport probatoriu pertinent.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect a dispus respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel, în cazul în care, apelantul nu a prezentat probe concludente și pertinente în susținerea cererii, care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, deoarece încheierea instanței de apel din 07 iunie 2017 nu a fost recepționată de Motornî Eugen, instanța de apel, prin încheierea din 27 septembrie 2017 a dispus stabilirea unui termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor și anume achitarea taxei de stat pentru depunerea apelului pînă la ședința de judecată din 25 octombrie 2017.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa că în situația din speță, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională ori, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Din considerentele menționate, Colegiul concluzionează de a respinge recursul declarat de Motornî Eugen și a menține încheierile Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017 și 27 septembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Motornî Eugen.

Se mențin încheierile Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017 și 27 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Antoniu Nicolai împotriva lui Motornî Eugen cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva